

Homília pri príležitosti menovania nového moderátora Teologického inštitútu a predstavenie nového rektora Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule

16. máj 2026

Vaše excelencie, dôstojní otcovia biskupi Ján a Andrej, ctení profesori a predstavení seminára, drahí spolubratia kňazi a diakoni, milí bohoslovci, vzácní hostia, bratia a sestry v Kristovi, dnes večer sa schádzame v tejto našej seminárskej kaplnke svätého Jána Nepomuckého na mieste, ktoré nie je iba historickou budovou, ale živou pamäťou Spišskej diecézy. Tieto múry nesú pamäť generácií. Nesú modlitby, zápasy, nádeje, sklamanie i veľké rozhodnutia. Koľko mladých mužov tu zápasilo o vernosť Kristovi. Tieto priestory poznajú vnútorné rozhodnutia mladých mužov, ktorí sa učili odpovedať Kristovi svojim „áno“. Koľkí tu prvýkrát pochopili, že povolanie nie je kariéra, ale obeta, že kňazstvo je sebadarovanie. Aj ja patrím medzi nich, keďže som nastúpil do obnoveného seminára na jeseň 1991 a formoval som sa tu šesť rokov až do svojej kňazskej vysviacky v roku 1997.

Práve tu a teraz dnes večer prežívame chvíľu continuity, odovzdania a nádeje. Predstavujeme osobu nového rektora Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka a moderátora Teologického inštitútu ThLic. Róberta Neupauera. Zároveň ďakujeme doc. Petrovi Majdovi za 12 rokov jeho služby. Po troch obdobiach mu končí terajšie funkčné obdobie. Táto chvíľa preto nie je iba administratívnym aktom. Je duchovnou udalosťou pre celú našu diecézu.

Kňazský seminár nie je obyčajná inštitúcia. Kňazský seminár je srdce diecézy. Ak je srdce zdravé, život prúdi do celého tela. Ak v seminári horí láska ku Kristovi, bude žiť aj Cirkev. Ak seminár stratí svoj duchovný oheň, ochladne aj život diecézy. Keď sa dnes pozeráme na dejiny nášho spišského seminára, nevidíme iba chronológiu rokov a mien. Vidíme dejiny vernosti. Od chvíle, keď bol založený kňazský seminár v roku 1815, až po dramatické obdobia prenasledovania počas komunizmu, keď bol zatvorený a násilne zmenený na policajnú školu a znovuotvorený po roku 1990, sa tu odohrával zápas o dušu kňaza. Tento seminár prežil monarchiu, revolúcie, vojny, totalitu i násilné zrušenie v roku 1950. Jeho budovy boli znesvätené ideológiou, ale jeho duch neumrel. Duchovné diela, ktoré sú postavené na Kristovi, možno umlčať, ale nemožno ich definitívne zničiť. Keď človek číta dejiny seminára, cíti úctu.

Za celú históriu stálo na čele seminára 19 rektorov. Niektorí z týchto mužov boli vzdelanci, iní organizátori, ďalší trpiaci vyznávači viery. Boli medzi nimi aj budúci biskupi. Všetci však vedeli jednu vec: seminár nemožno budovať iba disciplínou, administráciou alebo akademickou kvalitou. Dnešná Cirkev nepotrebuje iba organizátorov pastorácie. To by bolo veľmi málo. Potrebuje mužov, ktorí dokážu viesť človeka k stretnutiu s Bohom. A práve tu sa začína úloha seminára. Seminár nemá produkovať funkcionárov Cirkvi. Nemá pripravovať „náboženských manažérov“. Seminár musí formovať mužov, ktorí budú schopní priniesť ľuďom Boha. A to je niečo oveľa náročnejšie. Pretože dnešný kňaz neraz stojí pred ranami ľudskej duše. Pred osamelosťou mladých. Pred rozbitými rodinami. Pred stratou identity. Pred únavou civilizácie. Pred duchovnou dezorientáciou človeka, ktorý nevie, kým je. Ak kňaz nebude hlboko zakorenený v Kristovi, neunesie to. A preto seminár musí zostať predovšetkým školou vnútorného života. Možno najväčším nebezpečenstvom dneška nie je nepriateľstvo voči viere. Najväčším nebezpečenstvom je povrchnosť. Povrchnosť myslenia. Povrchnosť vzťahov. Povrchnosť spirituality. Práve toto je výzva aj pre dnešok. Drahí bohoslovci, svet sa mení. Mení sa kultúra, jazyk, mentalita, spôsoby komunikácie. Cirkev nebude zachránená stratégiami, marketingom ani popularitou. Seminár má formovať Kristovho učeníka. Muža modlitby.

Muža Eucharistie. Muža pravdy. Muža vnútorného života. Kňaz bez modlitby sa stáva úradníkom. Kňaz bez obety sa stáva funkcionárom. Kňaz bez lásky ku Kristovi sa stáva prázdny hlasom.

Seminár preto musí zostať miestom, kde sa človek učí mlčať pred Bohom, adorovať, prijímať pravdu o sebe a dozrievať pre službu. Spišský seminár bol v minulosti nazvaný „svetlým bodom medzi seminármi“. To nebolo iba kvôli kvalite štúdia. Bolo to preto, že tu existovala **jednota duchovnosti, intelektu a kultúry**. Tu pôsobili veľké osobnosti – biskupi Štefan Barnáš a Ján Vojtaššák, profesori a predstavení: Jozef Špirko, Ferko Skyčák, Ladislav Hanus, Ján Jalovecký a ďalší. Nebáli sa veľkých otázok doby. Oni vedeli, že teológia nie je intelektuálna hra. Teológia je hľadanie Božej pravdy pre spásu človeka. A to je dôležité aj dnes. Teológia bez modlitby sa mení na akademickú abstrakciu. Pastoračia bez pravdy sa mení na prázdny aktivizmus. Duchovnosť bez intelektu môže sklznúť do sentimentality. **Seminár preto musí zostať miestom integrality – kde sa spája rozum, viera, liturgia, služba a ľudskosť**.

Dnes chceme osobitne poďakovať doterajšiemu moderátorovi a rektorovi doc. Petrovi Majdovi. Niesol túto službu počas dvanástich rokov. Ďakujem mu za jeho službu, trpezlivosť, pedagogickú prácu, za starosť o seminaristov i za službu celej diecézy. Nech mu Pán odmení všetko dobro, ktoré možno pozná iba On sám. Zároveň s dôverou odovzdávam túto službu jeho nástupcovi - novému moderátorovi a rektorovi Róbertovi Neupauerovi. Milý otec Róbert, nevstupuješ iba do úradu. Vstupuješ do príbehu. Do veľkej reťaze mužov, ktorí niesli zodpovednosť za budúcnosť kňazstva v Spišskej diecéze. Byť rektorom seminára znamená viac než riadiť inštitúciu. Znamená byť otcom. Preto Ti prajem tri veci: 1. prajem ti múdrosť, aby si vedel rozlišovať; 2. prajem ti otcovské srdce, aby si vedeli sprevádzať; 3. prajem ti vnútornú slobodu, aby si vždy zostal verný Kristovi a Cirkvi. **Pamätaj, že seminár sa buduje nielen rozhodnutiami, ale aj atmosférou. Bohoslovci si možno raz nebudú pamätať všetky tvoje slová, ale budú si pamätať ducha domu, ktorý si spolu s ostatnými predstavenými a vyučujúcimi tu vytváral.**

Vám, drahí bohoslovci, chcem povedať: vážte si tento čas. Raz pochopíte, že seminár bol časom dozrievania, školou vnútornej pevnosti a že najväčším darom seminára nebudú tituly ani vedomosti, ale schopnosť zostať s Kristom. Lebo iba kňaz, ktorý zostane s Kristom, dokáže zostať aj s človekom.

Napokon sa obraciam na vás všetkých, drahí bratia a sestry, budúcnosť Spišskej diecézy sa nerozhoduje v kanceláriách či projektoch. Rozhoduje sa v tom, či budeme mať svätých kňazov. Lebo svätý kňaz dokáže pozdvihnúť generácie. Svätý kňaz dokáže priviesť človeka späť k Bohu. Svätý kňaz dokáže niesť nádej aj v temných časoch. Preto sa dnes modlíme za tento seminár, aby zostal domom modlitby, domom spoločenstva, domom pravdy a otvorenosti, domom formácie, domom Eucharistie, domom vernosti Cirkvi, domom, kde sa človek učí patriť Kristovi celým srdcom.

Nech Panna Mária Levočská, Matka kňazov, vedie všetkých, ktorí tu žijú a slúžia, k hlbokkej, radostnej a vernej láske ku Kristovi. Nech svätý Ján Nepomucký chráni tento seminár. Nech svätý Martin, patrón našej diecézy, oroduje za nás. Nech biskup Ján Vojtaššák, ktorý tak obetavo miloval kňazský seminár a našu diecézu, ostáva pre nás žiarivým vzorom. Amen.